

Frk. Smilla manglende blik for sammenhænge

Af: Andreas Grosbøll, folketingskandidat for SF Bornholm

Jeg synes, der er brug for at standse op en gang i den for os ellers folketingskandidater så hektiske tid, for der er noget jeg virkelig savner i den politiske debat. Jeg peger ikke fingre ad nogen - derfor har denne fiktive Frk. Smilla også sneget sig ind i overskriften.

Vi står nu foran et folketingsvalg, som af valgforskerne spås til at blive et endnu større jordskred end valget i 1973, hvor de gamle partier stod noget afpillede tilbage og nye partier strøg ind i Folketinget - Fremskridtspartiet størst af alle. Valget dengang var i høj grad et oprør mod den samfundsmodel, der var bygget op gennem 50'erne og 60'erne. Spørgsmålet er, om det nu er det, vi ser igen.

Forskellen fra dengang til nu er dog, at der i 73 var partier, der reelt ville gøre mere eller mindre radikalt op med samfundet: Kristendemokraterne med den frie seksualmoral og aborten og Fremskridtspartiet med hele modellen med en skattefinansieret velfærdsmodel. Ved det her valg erklærer mange omvendt det samme mål; en stærk velfærd, men i variationer skal der spares en masse penge, fordi der også skal være penge til topskattelettelser, til at øge arbejdsudbuddet og meget andet, og det er her jeg råber gevalt: Der er sammenhænge, der går tabt her!

Der er ikke smidt milliarder efter børne- og ældreområdet bare fordi, eller sportshaller i en hvilken som helst stationsby. Det handlede - og handler fortsat - om at vi som borgere i Danmark skal være trygge ved, at vores børn er i gode, lærerige omgivelser, at vores forældre får en tryk alderdom - når vi nu skal bruge så meget tid, som vi gør, på arbejdsmarkedet, og at vi skal udvikle os til sunde og dygtige medborgere fra vi er små.

Det er en samfundskontrakt, hvor vi som borgere investerer i at producere på arbejdsmarkedet frem for hjemmet, mens samfundet omvendt tilbyder at varetage noget af det, der tidligere lå i hjemmene. Samtidig har samfundet påtaget sig en lang række opgaver og ansvar for det, der tidligere var ens ansvar som arbejdsgiver, sådan at der er veluddannet arbejdskraft til rådighed for erhvervslivet, som er let at hyre og fyre, fordi vi påtager os en del som en fælles opgave.

Det er de sammenhænge, jeg er bange for forvitret. For tingene hænger sammen i en snæver - og måske også lidt skrøbelig - balance, som er udfordret pt. Der er flere og flere, der vælger arbejdsmarkedet fra for selv at passe og undervise deres børn i hjemmet. Der er mange i den offentlige sektor, der går på nedsat tid eller tidlig på pension, fordi de ikke magter en presset arbejdsglad, der er fulgt af effektiviseringskrav, der har ramt blandt andet sundhedsvæsenet hårdt.

Udsulter man den offentlige sektor, gør man det decideret uattraktivt at søge den vej, så skader det i første omgang kernevelfærden, for dernæst at få folk til at handle individuelt i stedet for at løse tingene i det fællesskab, der har gjort det her samfund så rigt og unikt.

Det er manglende blik for, hvad det er vores samfundsmodel kan, når man alene fokuserer på den ene side af ligningen; den private eller offentlige sektor. De betinger hinanden, og er

ikke hinandens modsætninger, som det desværre offers opstilles. Derfor er det bekymrende, når debatten ender i skyttegraven, men også når det bliver sådan lidt; vi vil også det hele, men bare for mindre penge.

Erfaringerne med den sidste tilgang ser vi desværre konsekvenserne af i vores sundhedsvæsen og på børne- og skoleområdet. Det første, der er ved at forsvinde nu, er tilliden. Det er en alvorlig trussel mod de sammenhænge, vores samfund er bygget op af.